

dokážeme říct: „Věřím ti.“ Může to být řečeno člověku. Ale to nejradikálnější „Věřím ti...“ říkáme samotnému Bohu.

Učedníci uzavřeli dveře ve večeradle ze strachu před Židy. Nemáme my často dveře zavřené na zavoru před Kristem? Nedomníváme se, že bychom přišli o svou svobodu, kdybychom se mu odevzdali?

V knize Zjevení říká Ježíš na adresu vlašných křesťanů: „Stojím u dveří a klepu. Jestliže mi někdo otevře, vejdu k němu a budeme spolu jíst - já u něho a on u mě.“

Ježíš touží po důvěrném vztahu a nabízí nám

jej. Poklekněme v duchu spolu s Tomášem a řekněme Ježíši každý sám za sebe, co pro nás znamená.

Pán můj a Bůh můj! Ježíši, věřím ti, svěřuji se ti, odevzdám se ti.

Jiří Mikulášek - Kde by se vzalo to dobro?

Další texty v týdnu

Po: Iz 7,10-14; Žid 10,4-10; Lk 1,26-38

Út: Sk 4,32-37; Jan 3,7b-15

St: Sk 5,17-26; Jan 3,16-21

Čt: Sk 5,27-33; Jan 3,31-36

Pá: Sk 5,34-42; Jan 6,1-15

So: Sk 6,1-7; Jan 6,16-21

(...) Když se Ježíš objevuje uprostřed apoštolů, reaguje na jejich pochybnosti a strach. Aby je uklidnil, ukazuje na své ruce a nohy. A poté vyslovuje větu, která je podle mě shrnutím tajemství vzkříšení: „Ego eimi autos.“ = „Jsem to já sám.“ To je více než jen odkaz na to, že je tím vzkříšeným. „Autos“ je pro stoickou filosofii obrazem vnitřní svatyně člověka, svatého prostoru pravého „já“. Ježíš se ve vzkříšení svává zcela sebou, zcela tímto jedinečným člověkem, který je zároveň Božím Synem.

Když budeme slova Vzkříšeného rozjímat celý týden a předříkávat si je znovu a znovu při všem, co děláme, zažijeme také pro sebe tajemství vzkříšení. Nejprve nám bude toto slovo znít banálně. Avšak pokud jej nechám promluvit do svých setkání s druhými lidmi, pak poznám, že často nejsem sám sebou, ale spíše chci naplnit očekávání druhých. Přizpůsobuji se jim. Křivím se. Hraji mnoho rolí. Rovněž ve svém osobním životě a na své spirituální cestě se často stavím pod tlak uskutečnit určitý obraz o sobě a o své spiritualitě. Když jsem toto slovo po určité době nechal promluvat, promýšlel, prožíval, vyslovoval při všem, co jsem dělal, pocítil jsem najednou nekonečnou svobodu. Smím být prostě sám sebou. Nikomu nemusím nic dokazovat. Nemusím naplňovat žádná očekávání. Smím být jedinečným člověkem. To mě zbavuje veškerého tlaku, pod který se tak rád stavím. Tato svoboda od každého tlaku z očekávání je pro mě vyjádřením vzkříšení. Toto slovo mě vede, pokud jej v sobě opravdu denně nosím, do tajemství vzkříšení a do tajemství života bez okovů.

Anselm Grün - Sedm kroků do života - prožít Velikonoce

„Pomáhej mi, Pane, abych měla milosrdný pohled a nikdy v sobě neživila podezření a posuzování na základě vnějšího zdání, ale abych dokázala rozpoznat v duši svého bližního to krásné a abych mu byla ku pomoci..., aby můj sluch byl milosrdný, abych se sklonila k potřebám svého bližního a moje uši aby nebyly lhostejné k bolestem a vzdechům mého bližního..., aby můj jazyk byl milosrdný a nehovořil nikdy o bližním špatně, ale abych pro každého měla slova útěchy a odpuštění..., aby moje ruce byly milosrdné a plné dobrých skutků..., moje nohy aby byly milosrdné a vždy běžely na pomoc bližnímu a já abych překonávala svou netečnost a únavu..., aby moje srdce bylo milosrdné a mělo účast na všech utrpeních bližního.“

Deníček sv. Faustiny, 163

Prameny, odkazy

Jeruzalémská bible; Silvano Fausti – Nad evangeliem podle Jana (z italského originálu Una comunità legge il vangelo di Giovanni); Misál na každý den liturgického roku

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze
jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti.
Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

2. neděle velikonoční – cyklus C

3. dubna 2016

¹⁹Navečer prvního dne v týdnu přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“

²⁰Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zardovali se. ²¹Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ ²²Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého! ²³Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ ²⁴Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Blíženec, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. ²⁵Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána!“ On jim však odpověděl: „Dokud nevidím na jeho ruku jizvy po hřebecích a nevloším svůj prst na místo hřebů a nevloším svou ruku do jeho boku, neuvěřím.“ ²⁶Za týden byli jeho učedníci zase uvnitř a Tomáš s nimi. Ježíš přišel zavřenými dveřmi, stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“

²⁷Potom vyzval Tomáše: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nevěřící, ale věřící.“ ²⁸Tomáš mu odpověděl: „Pán můj a Bůh můj!“ ²⁹Ježíš mu řekl: „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili!“ ³⁰Ježíš vykonal před svými učedníky ještě mnoho jiných zázraků, ale o těch v této knize není řeč. ³¹Tyto však jsem zaznamenal, abyste věřili, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží, a s vírou abyste měli život v jeho jménu.

Jan 20,19-31

Úvod k meditaci

Učedníci, třebaže věděli o prázdném hrobě a slyšeli svědectví Marie Magdalské o tom, že Ježíš žije, se s ním stále ještě nesetkali. Nyní přichází samotný Ježíš mezi své učedníky s darem svého Ducha, který má moc učinit z nich nové stvoření, uschnout je k takové lásce, jakou miloval Ježíš sám.

Bez tohoto daru Ducha zůstáváme v uzavřenosti našich obav, strachu. Dobrý Pastýř vstupuje do našeho hrobu, ukazuje nám na rukou a v boku znamení své lásky a vytahuje nás z temnoty našeho vězení. Ukřížovaný neselhal, nebyl poražen zlem: je vítězem nad smrtí, je skutečně uprostřed nás ve své slávě. Ukazuje nám své rány, z nichž vyvěrá naše spása. Jsou to rány, o nichž můžeme rozjímat a kterých se můžeme dotýkat prostřednictvím svědectví evangelia. V nich poznáváme Pána, z nich se rozlévá pokoj, který přetéká v radost. A tato radost je naším vzkříšením – je to ona radost z Hospodina, která je naší silou (srov. Neh 8,10).

Výklad biblického textu

Kontext: Po zjištění skutečnosti prázdného hrobu a po zjevení Zmrtvýchvstalého Marii z Magdaly vypráví evangelista Jan o setkání Ježíše s učedníky. Při poslední večeři jim Ježíš řekl, že je nenechá samotné: vrátí se, aby jim daroval svůj pokoj, svou radost, a učiní je svými svědky v síle Ducha svatého. Nyní Ježíš tento slib naplňuje: dává se poznat svým učedníkům (a zcela zvláštním způsobem Tomášovi) a posílá je, aby pokračovali v jeho díle.

v. 19: navečer prvního dne v týdnu – Je to ten samý den, den Kristova zmrtvýchvstání. Začátek nového týdne se stává počátkem nového stvoření, pravým „dnem Páně“.

měli dveře zavřeny – Učedníci udělali z večeradla de facto hrobku, do níž se zavřeli. Zatím-

1. čtení:
Sk 5,12-16

2. čtení:
Zj 1,9-11.
12-13.17-19

Evangelium:
Jan 20,19-31

Srovnání:
Lk 24,36-43

Jan 17,18;
Sk 1,8; Mt
16,19; 18,18;

Jan 11,16;
Jan 19,18.34;

Jan 20,19;
Jan 20,25;
1 Petr 1,8;

Jan 21,24-25,
Jan 11,27; 3,15
1 Jan 5,13

co Ježíšův hrob je otevřený a prázdný, dům učedníků je zavřený a stále ještě pod vládou strachu a smrti.

stanul mezi nimi – Stejně jako brány smrti a kámen u hrobu, ani zavřené dveře nemohou zastavit Zmrtvýchvstalého. On sám je dveřmi, kterými se jde k životu.

Pokoj vám! – Pokoj (hebrejsky šalom) znamená plnost Božího požehnání. Ježíš dává svým učedníkům dar pokoje – pokoj vítěze nad světem.

v. 20: ukázal jim ruce a bok – Rány po hřebech a probodnutý bok jsou poznávacími znameními.

v. 22: dechl na ně – Tento výraz se objevuje ve SZ ve vyprávění o stvoření člověka, kdy Bůh vdechl člověku v chrčící dech života (Gn 2,7), a ve vidění proroka Ezechiela o údolí suchých kostí, které znovu povstanou k životu (Ez 37,9).

Přijměte Ducha svatého! – Naléhavá prosba Božího Syna, aby člověk ve své svobodě přijal dar Ducha, který z nás činí to, čím skutečně jsme – Ježíšovými bratry a syny jeho Otce.

v. 23: komu hříchy odpustíte – Je to Duch Božího Syna, který nás uschopňuje vytvářet společenství bratří a sester a přemáhat zlo dobrem. Proto se také posláni učedníků zakládá v odpouštění hříchů – co činí Otec v nebesích, mají činit i jeho synové na zemi.

tomu jsou odpuštěny – Odpouštět hříchy je větším zázrakem než křísit mrtvé. Kdo odpouští svému bližnímu, vrací mu život, protože ho znovu uznává jako bratra a obnovuje společenství s ním.

komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou – Je nám dána božská moc, moc odpouštět. Nicméně – jak ukazuje zkušenost – zatímco Bůh je ochoten odpustit vždy a stále znovu, my umíme odpouštění i odepřít. Ježíš nás upozorňuje na důležitost našeho odpuštění, protože to, co neodpustíme, zůstane neodpuštěno. Když však neodpustíme, jsme ještě v hříchu: nežijeme Boží odpuštění.

v. 24: Tomáš, zvaný Blížencec (Didymos) – Tomáš je blízcem každého z nás, kteří – nevěřící jako on – jsme voláni k tomu, abychom se stali blízcem Ježíšovými skrze víru.

v. 25: dokud nevidím (...) a nevloží svůj prst (...) a svou ruku – Kdo chce o Pánu věrohodně svědčit, musí se s ním nejdříve setkat. Tomášovi nestačí vidět, chce se zmrtvýchvstalého Krista dotknout, chce získat jistotu.

v. 27: vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku – Kristus nechává Tomáše přiblížit se více než kohokoli jiného, nechává ho proniknout do tajemství jeho oslavených ran – proto, aby posílil jeho víru.

v. 29: Blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili! – Toto blahoslavenství je adresováno nám, čtenářům evangelia. Je to blahoslavenství víry, které se dovzuje s jiným blahoslavenstvím: „*Když to víte, blaze vám, jestliže podle toho jednáte.*“ (Jan 13,17). Naše blahoslavenství spočívá v tom, že díky naslouchání Božím slovu, svědectví o Kristu, žijeme nový život v lásce, kráčeje tak ve stopách svého Mistra.

v. 31: abyste věřili, že Ježíš je Mesiáš, Syn Boží, a s vírou abyste měli život v jeho jménu – To je účel sepsání evangelia. Autor čtvrtého evangelia ví, že je posledním očitým svědkem události Ježíšova života, a vydává svědectví o tom, co viděl, abychom i my, kteří jsme neviděli, dosáhli skrze Krista věčného života.

K tématu

Osmdesát dní poté Ježíš znovu stanul mezi svými a hned se obrátil k Tomášovi, kterého vyběhl, aby se dotkl Jeho ran na rukou a boku. Jde vstříc jeho nevěře, aby Tomáš skrze znaky utrpení mohl dosáhnout plné velikonoční víry, tedy víry v Ježíšovo Zmrtvýchvstání.

Tomáš je jedním z těch, kdo je nespokojen a hledá, chce si ověřovat osobně a mít vlastní zkušenost. Po počátečním odporu a neklidu dosáhne nakonec i on víry, sice namáhavě, ale uvěří. Ježíš na něho trpělivě čeká a vychází v ústřety těžkostem a nejistotám toho posled-

ního. Pán prohlašuje za „blahoslavené“ ty, kteří věří, aniž by viděli (srov. Jan 20,29), a první z nich je Jeho matka Maria. Vychází však vstříc také požadavku nevěřícího učedníka: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce...“ (v.27). Ve spásonosném doteku ran Zmrtvýchvstalého se ukazují Tomášovy vlastní neduhy, rány a ponížení. Ve znamení po hřebech nachází rozhodující důkaz, že je milován, očekáván a chápán. Stojí před Mesiášem plným jemnocitu, milosrdenství a něhy. On je tím Pánem, kterého hledal skrytě v hloubi svého bytí, protože vždycky věděl, že je to tak. A kolik z nás se v hloubi srdce snaží setkat s Ježíšem, takovým jaký je: jemnocitným, milosrdným a něžným! Ve svém nitru víme, že On takový je. Když Tomáš obnovil osobní kontakt s přívětivostí a milosrdnou trpělivostí Krista, pochopil hluboký význam Jeho Zmrtvýchvstání a vnitřně proměněn vyznal svoji plnou a naprostou víru v Něho slovy: „Pán můj a Bůh můj!“ (v. 28). Jak krásné je toto Tomášovo vyznání!

On se mohl dotknout velikonočního tajemství, které plně zjevuje spásonosnou lásku neko- nečně milosrdného Boha (srov. Ef 2,4). A jako Tomáš jsme také my tuto druhou neděli velikonoční zvaní, abychom v ranách Zmrtvýchvstalého uzřeli Božské Milosrdenství, které překonává všechna lidská omezení a ozařuje temnotu zla a hříchu. (...) Tvář milosrdenství je Ježíš Kristus. Mějme pohled upřený na Něho. On nás ustavičně hledá, očekává a odpouští nám; je tolik milosrdný, neděsí se naší ubohosti. Ve svých ranách nás uzdravuje a odpouští nám všechny naše hříchy. Panna Maria kéž nám pomáhá, abychom byli milosrdní k druhým jako je Ježíš k nám.

Papež František 12. 4. 2015

Pán můj a Bůh můj

Co pro tebe osobně znamená Ježíšovo zmrtvýchvstání?

Když apoštolové hovoří o Ježíši, nazývají ho různými jmény: Světlo světa, Cesta, Pravda, Život, Chléb života, Vinný kmen, Pramen vody živé, Dobrý pastýř, Dveře k ovcím... Dovedeme si představit, jaký to musel být pro ně šok, když jim byl Ježíš vzat? Vždyť on byl středem jejich společenství, důvod, proč tito lidé různých povah a povolání odešli z domovů a drželi pospolu. A tak se po jeho smrti šli instinktivně tam, kde prožili s Ježíšem poslední večer před jeho utrpením. Závora jim měla poskytnout jakýsi pocit bezpečí před zlem, které ho vytrhlo z jejich středu. A on najednou stojí živý zase mezi nimi! Nemohli tomu hned uvěřit, protože ho považovali za navždy ztraceného. Dva učedníci z Emauz už dokonce odešli. I Tomáš byl pryč - snad potřeboval být sám se svým smutkem. Proto ho později dráždilo jejich nadšení, s jakým mu vyprávěli o tom, že Pán žije, že se jim zjevil a jedl s nimi.

Avšak Tomáš se svými pochybnostmi je svědectvím, že přesvědčení o tom, že Kristus žije, muselo od počátku odolávat chladné kritičnosti dokonce i ve společenství apoštolů. Že tedy nevzniklo z nějaké touhy nebo autosugescí, ale muselo být vytvořeno nějakou závažnou skutečností na apoštolech nezávislou.

Proto je pro nás Tomášovo pochybování velmi cenné. Není to chladné rozumářství, prosvítá z něho láska. Tomáš odmítá uvěřit, a přitom, když si klade podmínky, už si představuje, co udělá, až se mu Pán Ježíš zjeví. Jak vloží prst do ran v rukou a položí dlaně na jeho proboděný bok. A Pán Ježíš mu s láskou vychází vstříc, plní jeho podmínky: „Tomáši, vlož svůj prst do mé dlaně a polož svou dlaně na proboděný bok...“ Ale Tomáš už to nepotřebuje. Uviděl jednu skutečnost a uvěřil v druhou. Viděl člověka Ježíše a uvěřil v jeho božství i ve vlastní vzkříšení. „Pán můj a Bůh můj!“ S těmito slovy padá na kolena. A znamená to víc než kapitulaci před názorem apoštolů představujících církev. Nejde už o to, kdo měl pravdu, protože Tomáš klečí před tím, který je Pravda. Je to úkon sebeodevzdání: „Pane, chci ti už ve všem uvěřit, i když ke mně budeš hovořit skrze církev, skrze svědky.“

Velikost člověka spočívá v odvaze, s jakou se dovede ve víře a lásce druhému svěřit. S jakou